Euroopa Parlament
2019-2024

Väliskomisjon

2023/0441(CNS)

21.2.2024

ARVAMUSE PROJEKT

Esitaja: väliskomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi (EL) 2015/637, mis käsitleb koordineerimis- ja koostöömeetmeid, millega hõlbustatakse liidu esindamata kodanike konsulaarkaitset kolmandates riikides, ning direktiivi (EL) 2019/997, millega kehtestatakse ELi tagasipöördumistunnistus
(COM(2023)930 – C9-0015/2024 – 2023/0441(CNS))

Arvamuse koostaja: Nacho Sánchez Amor

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Komisjoni ettepanekuga nähakse ette Euroopa välisteenistuse ja Euroopa Liidu delegatsioonide rolli ja tegevuse oluline laiendamine, sealhulgas uued ja muudetud sätted kriisideks valmisoleku ja neile reageerimise kohta väljaspool Euroopa Liitu.

Vastavalt kodukorra VI lisa punktile I.3 kuulub järelevalve teostamine Euroopa välisteenistuse ja selle eri talituste, sealhulgas ELi delegatsioonide ja Euroopa välisteenistuse kriisidele reageerimise keskuse korralduse ja toimimise üle väliskomisjoni ainupädevusse. Liidu delegatsioonid aitavad ka rakendada liidu kodanike õigust kaitsele kolmandate riikide territooriumil, nagu on osutatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 35.

Euroopa välisteenistuse, liidu delegatsioonide ja kriisiohjestruktuuride korraldus ja toimimine, mis kuuluvad väliskomisjoni pädevusse, on kindlaks määratud nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsusega 2010/427/EL. 2022. aasta julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilise kompassiga, mis kuulub samuti väliskomisjoni pädevusse, algatati Euroopa välisteenistuse kriisidele reageerimise mehhanismide läbivaatamine, mis hõlmab muu hulgas konsulaarabimehhanisme ja kohapealset julgeolekut.

15. märtsil 2023 võttis parlament väliskomisjoni juhtimisel vastu ühise välis- ja julgeolekupoliitika soovituse Euroopa välisteenistuse tegevuse ja ELi positsiooni tugevdamise kohta maailmas (2021/2065(INI)). See hõlmab mitmesuguseid Euroopa välisteenistusega seotud küsimusi, sealhulgas ELi kriisidele reageerimise keskuse toetamist ELi ja liikmesriikide saatkondade ja delegatsioonide kriisidele reageerimise ning nende poolt ELi kodanikele kriisi ajal pakutavate teenuste koordineerimisel.

Komisjoni ettepanekuga viiakse Euroopa välisteenistuse (ja selle kriisiohjestruktuuride ja ELi delegatsioonide) roll kaasatuses uuele tasemele, sidudes konsulaarkaitse Euroopa välisteenistuse tegevusega välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas, kus tuleb teha hinnangute alusel otsuseid kolmandate riikidega suhtlemise, sõjaliste vahendite kasutamise ja muude tavapäraste ÜVJP/ÜJKP elementide kohta.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(24a) Liikmesriigid tagavad, et kodanikele antav teave konsulaarkaitse kohta on kergesti kättesaadav ja ajakohastatud. Sellega seoses peaksid ELi

kodanikud, kui nad viibivad kolmandates riikides, eriti kriisi ajal, saama kiirteadete teel levitatavaid ja konteksti asetatud teabega sõnumeid oma õiguste ja selle kohta, kuidas neid kasutada.

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(26) Selleks et kriisidele tulemuslikult reageerida, on tõhus koordineerimine hädavajalik. Sellise koordineerimise tagamiseks peaksid liikmesriike toetama Euroopa välisteenistuse juures tegutsev kriisidele reageerimise keskus ja komisjoni juures tegutsev hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskus. Liidu koordineeritud reaktsioon kriisidele on eriti oluline inimeste evakueerimist nõudvatel juhtudel, sest see aitab tulemuslikult anda kättesaadavat toetust ja kasutada parimal viisil ära olemasolevad evakuatsioonivõimalused. Sel põhjusel tuleks teavet olemasolevate evakuatsioonivõimaluste kohta aegsasti jagada, sealhulgas juhul, kui pääste- ja evakuatsioonioperatsioonideks kasutatakse sõjalisi vahendeid.	(26) Selleks et kriisidele tulemuslikult reageerida, on tõhus koordineerimine hädavajalik. Sellise koordineerimise tagamiseks peaksid liikmesriike toetama Euroopa välisteenistuse juures tegutsev kriisidele reageerimise keskus ja komisjoni juures tegutsev hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskus. Liidu koordineeritud reaktsioon kriisidele on eriti oluline inimeste evakueerimist nõudvatel juhtudel, sest see aitab tulemuslikult anda kättesaadavat toetust ja kasutada parimal viisil ära olemasolevad evakuatsioonivõimalused. Sel põhjusel tuleks ***vahetut ja asjakohast*** teavet***, näiteks*** olemasolevate evakuatsioonivõimaluste kohta***,*** aegsasti jagada, ***et olla võimeline kiirelt ja tõhusalt reageerima,*** sealhulgas juhul, kui pääste- ja evakuatsioonioperatsioonideks kasutatakse sõjalisi vahendeid. ***Sellega seoses peaks Euroopa välisteenistusel olema võimalik saada liikmesriikidelt automaatset ja pidevat teavet olukorra kohta kolmandates riikides.***

Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 34 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(34a) Lisaks liikmesriikide hüvitistest saadavale tulule tuleks Euroopa välisteenistuse eelarvet asjakohaselt suurendada, et tagada ELi kodanikele abi ja/või kaitse pakkumisega seotud kohustuste nõuetekohane täitmine. Jätkuvate kriiside ja konfliktide mõju kogu maailmas võib kaasa tuua liikmesriikide konsulaarkaitse ja/või konsulaarabi üle koormamise, eriti suurte kriiside ajal. Euroopa välisteenistusel ja liidu delegatsioonidel, kellel on selles valdkonnas üha suurem vastutus, on olnud kohapeal keskne koordineeriv roll.

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 11 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(2a) Euroopa välisteenistusele ja liidu delegatsioonidele eraldatakse vajalikud täiendavad rahalised ja inimressursid, et katta üldkulusid ja täiendavat horisontaalset halduskoormust.

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 13 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(4a) Liikmesriigid suurendavad kolmandates riikides asuvate liidu delegatsioonide abil olukorrateadlikkust, sealhulgas vahetavad korrapäraselt teavet ajakohastatud riskihinnangute ja võimalike ohtude kohta ELi kodanike julgeolekule.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 4
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 13 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(5a) Euroopa välisteenistus pakub tihedas koostöös liikmesriikidega liidu ametnikele ning liikmesriikide diplomaatilistele ja konsulaartöötajatele konsulaarkriisideks valmisoleku ja neile reageerimise alast koolitust.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 13a – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Vajaduse korral võivad liikmesriike toetada ühised konsulaarrühmad, mis koosnevad liikmesriikide, eelkõige kriisist mõjutatud kolmandas riigis esindamata liikmesriikide, Euroopa välisteenistuse ja komisjoni talituste ekspertidest. Ühised konsulaarrühmad peavad olema valmis kiireks lähetuseks konsulaarkriisist mõjutatud kolmandatesse riikidesse. Osalus ühistes konsulaarrühmades peab olema vabatahtlik.	2. Vajaduse korral võivad liikmesriike toetada ühised konsulaarrühmad, mis koosnevad liikmesriikide, eelkõige kriisist mõjutatud kolmandas riigis esindamata liikmesriikide, Euroopa välisteenistuse ja komisjoni talituste ekspertidest. Ühised konsulaarrühmad peavad olema valmis kiireks lähetuseks konsulaarkriisist mõjutatud kolmandatesse riikidesse. Osalus ühistes konsulaarrühmades peab olema vabatahtlik. ***Nende ekspertide ja ühiste konsulaarrühmade valmisolekut peavad toetama Euroopa välisteenistus ja komisjon.***

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 5
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 13a – lõige 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Abi andes võivad liikmesriigid ***vajaduse korral*** taotleda toetust sellistest liidu vahenditest nagu Euroopa välisteenistuse kriisiohjestruktuurid ja selle kriisidele reageerimise keskus ***ning*** otsuse nr 1313/2013/EL (liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta) artikliga 7 loodud hädaolukordadele reageerimise ***koordineerimiskeskus***.***“***	4. Abi andes võivad liikmesriigid taotleda toetust sellistest liidu vahenditest nagu Euroopa välisteenistuse kriisiohjestruktuurid ja selle kriisidele reageerimise keskus***. Liikmesriigid võivad kaasata ka*** otsuse nr 1313/2013/EL (liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta) artikliga 7 loodud hädaolukordadele reageerimise ***koordineerimiskeskuse ja vajaduse korral ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toimuvaid ELi missioone ja operatsioone***.

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2015/637
2a peatükk – artikkel 13b – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid esitavad ***komisjonile ning liidu välisasjade*** ja ***julgeolekupoliitika kõrgele esindajale*** vähemalt kord aastas järgmise teabe:	1. Liikmesriigid esitavad ***Euroopa välisteenistusele*** ja ***komisjonile*** vähemalt kord aastas järgmise teabe:

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2015/637
2a peatükk – artikkel 13c – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Liikmesriigid võtavad meetmeid, mille abil teavitada oma kodanikke nende õigusest, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktis c**.** Eelkõige ***võidakse võtta järgmisi meetmeid***:	1. Liikmesriigid võtavad meetmeid, mille abil teavitada oma kodanikke nende õigusest, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punktis c**,** eelkõige:

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2015/637
2a peatükk – artikkel 13c – lõige 1 – sissejuhatav osa – punkt a

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
a) ELi toimimise lepingu artikli 23	***välja jäetud***

esimese lause trükkimine passi;

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 6
Direktiiv (EL) 2015/637
2a peatükk – artikkel 13c – lõige 1 – sissejuhatav osa – punkt c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	c) automaatsete teavitussüsteemide, näiteks telefonivõrkude kaudu kasutatavate lühisõnumisüsteemide väljatöötamine, et saata kõigile ELi kodanikele kolmandasse riiki saabumisel põhiline kontaktteave konsulaarkaitseks, samuti hoiatussõnumeid kriisi korral;
	lisaks ELi toimimise lepingu artikli 23 esimese lause trükkimine passi.

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 9
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 16b – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid tagavad, et juhul kui rikutakse esindamata kodanike käesolevast direktiivist tulenevaid õigusi, saavad need kodanikud ***kasutada mõnda oma*** liikmesriigi õiguse ***kohast tõhusat õiguskaitsevahendit***.	Liikmesriigid tagavad, et juhul kui rikutakse esindamata kodanike käesolevast direktiivist tulenevaid õigusi, saavad need kodanikud ***toimiva juurdepääsu*** liikmesriigi õiguse ***kohastele kaebuste lahendamise mehhanismidele ja õiguskaitsevahenditele***.

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 10
Direktiiv (EL) 2015/637
Artikkel 19 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Komisjon hindab ***käesolevat*** direktiivi ***kõige varem [kaheksa*** aastat pärast muutmisdirektiivi ülevõtmise tähtaega] ning esitab oma peamised järeldused aruandes, mis saadetakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.	3. Komisjon hindab ***käesoleva*** direktiivi ***ülevõtmist ja kohaldamist [viis*** aastat pärast muutmisdirektiivi ülevõtmise tähtaega] ***ja seejärel iga viie aasta tagant*** ning esitab oma peamised järeldused***, sealhulgas käesolevast direktiivist tulenevate õiguste võimalikud rikkumised*** aruandes, mis saadetakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Or. en